

Қазақстан республикасы Білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

Ғылыми кеңес төрағасы,

ҚарМТУ ректоры

_____ **А.М. Ғазалиев**

_____ **20__ ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

ЕК 3213 «Еңбек қорғау» пәні

ЕКОВ 9 «Еңбек қорғау, өлшеу және бақылау» модулі

5В073100 – Қоршаған ортаны қорғау және өмір тіршілігінің қауіпсіздігі
мамандығы

_____ Тау-кен факультеті

_____ Кеніштік аэрология және еңбек қорғау кафедрасы

АЛҒЫС СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген: аға оқытушы Байтуганова М.О., аға оқытушы Комлева Е.В.

«Кеніштік аэрология және еңбек қорғау» кафедрасының отырысында талқыланған

« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Тау-кен факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі мақұлдаған

« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама

Төраға _____ « ____ » _____ 20__ ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәлімет және қатынас ақпараты

Байтуганова М.О., аға оқытушы, Комлева Е.В., аға оқытушы.

«КА ж ЕҚ» кафедрасы ҚарМТУ-дың ІІ корпусында орналасқан (Бейбітшілік бульвары, 56), 516 аудитория, байланыс телефоны 56-59-29 қосымша 2053.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
Толық 6	2	3	15		15	30	60	30	90	емтихан
қысқ. 2*	2	3	15		15	30	60	30	90	емтихан

Пән сипаттамасы

«Еңбек қорғау» пәні бейіндік пәндерінің таңдау бойынша компонентінің циклына жатады.

Пәннің мақсаты

«Еңбек қорғау» пәні студенттерді қажетті теориялық білімдер мен практикалық іс-әрекеттер көлемін игеруіне және өмір тіршілігіне, еңбек етуге қауіпсіз және зиянсыз жағдай жасау үшін; өндіріс құрылғыларын пайдалану және монтаждауда қауіпсіздік шараларын қамтамасыз ету үшін; төтенше жағдайлардағы мүмкін болатын авария, апат және дүлей зілзала салдарынан шаруашылық объектілеріндегі өндірістік персоналды және тұрғындарды қорғау бойынша дұрыс болжам жасап сауатты шешім қабылдау. Олардың алдын алуда және жоюда қазіргі заманға сай залалдау құралдарын қолдануының мақсатын ұстанады.

Пән міндеттері

Осы пәнді оқу нәтижесінде студенттер:

түсінік алуы керек:

– еңбекті қорғауды қамтамасыз ету барысында ҚР заңдылықтары және нормативтік базасы туралы;

білуы керек:

– өндіріс жағдайларын сипаттайтын қауіпсіздік нормалары (сандық және сапалық көрсеткіштері) туралы;

істей алуы керек:

– еңбекті қорғауды қамтамасыз ету аймағындағы нормалау негіздерін біледі; еңбекті қорғауды бағалау және болжамдау тәсілдерін;

практикалық машықтануы керек:

– еңбек ету процесінде жұмысшыларға қауіпсіз еңбек ету жағдайын қамтамасыз етуді, физиологиялық негізделген еңбек нормасын өңдеу және оны бақылауды жүргізу және технологиялық процесте және орындағы қауіпті жою бойынша шараларды.

Пререквизиттер

Бұл пәнді оқу үшін келесі пәндерді игеру қажет: Mat(I) 1211, Mat(II) 1212, Тіршілік әрекетінің қауіпсіздігінің негіздері TKN 1107.

Постреквизиттер

«Еңбек қорғау» пәнін оқу кезінде алынған білім келесі пәндерді «Еңбек жағдайына байланысты өндірістік объектілерді аттестациялау» игеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Тарау атауы, (тақыптар)	Сабақ түрлері бойынша еңбек көлемділігі, сағ.				
	дәріс	практикалық	зертханалық	СОӨЖ	СӨЖ
1 Еңбекті қорғаудың басқару жүйесі	2			5	5
2 Өндірістік жарақаттану және кәсіби ауру	2			5	5
3 Еңбек гигиенасы мен өндірістік санитария	5			5	5
4 Қауіпсіздік техникасы	2			5	5
5 Өрт қауіпсіздігі	2			5	5
6 Электроқауіпсіздік	2			5	5
7 Өндірістік ғимараттардағы метеожағдайларды анықтау			2		
8 Өндірістік ғимараттардағы жасанды және табиғи жарықтануды анықтау			2		
9 Ауаның шаңдылығын зерттеу			2		
10 Өрт сөндіру әдістері мен құралдары			2		
11 Зиянды заттардың концентрациясын анықтау			2		
12 Қорғаныш жер жалғағышты бақылау			1		
13 Дірілді зерттеу			2		
14 Шуды зерттеу			2		
БАРЛЫҒЫ:	15		15	30	30

Зертханалық сабақтардың тізімі

- 1 Өндірістік ғимараттардағы метеожағдайларды анықтау
- 2 Өндірістік ғимараттардағы жасанды және табиғи жарықтануды анықтау
- 3 Ауаның шаңдылығын зерттеу
- 4 Өрт сөндіру әдістері мен құралдары
- 5 Зиянды заттардың концентрациясын анықтау
- 6 Қорғаныш жер жалғағышты бақылау
- 7 Дірілді зерттеу

8 Шуды зерттеу

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. Женіл жұмыстары үшін жылдың жылы уақыты кезіндегі ауа қысымының үйлесімдігі.
2. Орташа жұмыстары үшін жылдың жылы уақыты кезіндегі ауа қысымының үйлесімдігі.
3. Ауыр жұмыстары үшін жылдың жылы уақыты кезіндегі ауа қысымының үйлесімдігі.
4. Ауаның үйлесімді дымқылдығы.
5. Жылдың жылы уақытында бөлмедегі үйлесімді ауаның жылдамдылығы.
6. Сәтсіз оқиғаны арнайы қарастырып басқаратын.
7. Екі адам опат болған топты сәтсіз оқиғаны арнайы қарастырып басқарады.
8. 3–5 адам опат болған топты сәтсіз оқиғаны арнайы қарастырып басқарады.
9. 5 адам көп опат болған топты сәтсіз оқиғаны арнайы қарастырып басқарады.
10. Адам еңбек қабілеттін жоғалтуын қоздырған барлық сәтсіз оқиғаны, қарастырылуы қажет, қанша уақыттан аз емес.
11. Апатты жою жоспарының ең басты және бірінші мәселесі.
12. Алу учаскесінен, горизонттан және шахтадан қанша шығу жолдары болу керек.
13. Желдету ұнғымаларындағы ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
14. Апат жағдайларда тек адамдарды көтеру үшін арналған оқпандар мен желдету ұнғымаларындағы ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
15. Тек жүктерді түсіру мен көтеру үшін арналған оқпандардағы ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
16. Кросингтардағы ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
17. Адамдар мен жүктерді түсіру мен көтеру үшін арналған оқпандардағы, және де квершлагтардағы, бремсбергтардағы, еңістердегі ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
18. Қазбалардың забой алдындағы кеңістіктердегі ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
19. Басқа тау-кен қазбалардағы ауа қозғалуының максимальды жылдамдығы қандай.
20. Өртке қарсы резервуар өрт сөндірудің қандай ұзақтылығына есептелген.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум

көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырма мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындау ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
Дәріс конспектісін тексеру	Теориялық және практикалық материалдарды бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7]	7,14 апта	Ағымдағы	7,14 апта	15
Зертханалық жұмыстарды қорғау	Теориялық және практикалық материалдарды бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], дәріс конспектісі	1-14 апта	Ағымдағы	1-14 апта	15
ОСӨЖ	Теориялық және практикалық материалдарды бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], дәріс конспектісі	1-14 апта	Ағымдағы	1-14 апта	10
СӨЖ	Теориялық және практикалық материалдарды бекіту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	1-14 апта	Ағымдағы	1 – 14 апта	10
Аралық тексеру	Теориялық және практикалық материалдарды бекіту	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 қатынас сағаттары	Межелік	7,14 апта	10
Барлығы						60
Емтихан	Пән материалының игерілуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиет тізімі	2 қатынас сағаттары	Қорытынды	Сессия кезінде	40
Барлығы						100

Саясат және процедуралар

«Еңбек қорғау» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді ұстануды сұраймын:

1 Сабаққа кешікпеу.

2 Сабақтан дәлелді себепсіз қалмау, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсіндірме хат ұсынуды.

3 Сабақтың барлық түрлеріне қатысу студент міндеттерінің қатарына жатады.

4 Оқу процесінің күнтізбелік кестесіне сәйкес барлық бақылау түрін тапсыру.

5 Қатыспаған практикалық және зертханалық сабақтарды оқытушы көрсеткен уақытта өтеу.

Негізгі әдебиет тізімі

1. ҚР Еңбек кодексі. Астана, 15 мамыр 2007 ж.
2. Н.Х. Шарипов, Ж.К. Аманжолов, М.О. Байтуганова. «Өнеркәсіптік кәсіпорындағы еңбекті қорғау». Оқу құралы / ҚарМТУ. – Қарағанда: 2012.
3. Хлопков В. В. Организация охраны труда. М.: Изд. АСВ, 1994. – 285 с.
4. Байтуганов М.Г., Орлов Г.Г. Охрана труда при монтаже металлических и сборных железобетонных конструкций М.: Стройиздат, 1987. – 267 с.
5. Куценко Г.И., Жашкова И.А. Основы гигиены труда и производственной санитарии М.: Высшая школа, 1990.
6. Белов С.В. Безопасность жизнедеятельности: Учеб. для ВУЗов М.: Высшая школа, 2002. –380 с.
7. Правила расследования и учета несчастных случаев и иных повреждений здоровья работников, связанных с трудовой деятельностью, утвержденные Постановлением Правительства Республики Казахстан. 2001.
8. Фролов А. В. Безопасность жизнедеятельности и охрана труда Ростов на Дону: феникс, 2005. –735 с.

Қосымша әдебиет тізімі

9. Алексеев В. А. Техника безопасности при производстве арматурных, бетонных и каменных работ. М.: Наука, 1988.– 253.
10. Казакова О. С., Казанов Л. Ф. Охрана труда и пожарная безопасность на предприятиях железобетонных изделий М.: Высшая школа, 1985.– 224 с.
11. СНиП II-2-80 — Противопожарные нормы проектирования. М., 1981.
12. СНиП 21-01-97 — Пожарная безопасность зданий и сооружений. 1999.
13. СНиП 2.01.02-85 — Противопожарные нормы. 1991.
14. СНиП II-12-77. Защита от шума.
15. СНиП 2.09. 02-85. Производственные здания.
16. СНиП 3.05.06-85. Электротехнические устройства.
17. СНиП II-4-79. Естественное и искусственное освещение
18. Аманжолов Ж.К. Методическое указание для выполнения лабораторных занятий по дисциплине «Охрана труда» Караганда, КарГТУ 2006.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

ЕК 3213 «Еңбек қорғау» пәні

ЕКОВ 9 «Еңбек қорғау, өлшеу және бақылау» модулі

31.03.2004 ж. № 50 мемл. бас. лиц. .

Баспаға _____ 20__ ж. қол қойылды. Пішіні 90x60/16. Таралымы _____ дана

Көлемі ___ оқу бас. п. № _____ тапсырыс Бағасы келісілген

100027. ҚарМТУ баспасы, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56